

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 12 0 К 004724 17 Кж 6
Бања Лука, 09.11.2017. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија др Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Даниеле Миловановић и Драгомира Миљевића, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Соње Матић, у кривичном предмету против оптужене Р.Т., због кривичног дјела убиства из члана 148. став 1. Кривичног закона Републике Српске и оптуженог М.Т., због кривичног дјела убиства из члана 148. став 1. у вези са чланом 25. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалбама окружног јавног тужиоца у Бијељини и браниоца оптужених, адвоката С.Ц. из Б., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 004724 16 К 2 од 09.06.2017. године, након одржане сједнице вијећа у присуству републичког јавног тужиоца Витомира Солдата, оптужених и њиховог браниоца, дана 09.11.2017. године донио је

ПРЕСУДУ

Одбијају се, као неосноване, жалбе окружног јавног тужиоца у Бијељини и браниоца оптужених Р.Т. и М.Т., те потврђује пресуда Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 004724 16 К 2 од 09.06.2017. године.

Образложење

Пресудом Окружног суда у Бијељини број 12 0 К004724 16 К 2 од 09.06.2017. године, оглашени су кривим оптужена Р.Т., због кривичног дјела убиства из члана 148. став 1. Кривичног закона Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 49/03, са измјенама, у даљем тексту: КЗ РС) и осуђена на казну затвора у трајању од 15 (петнаест) година и оптужени М.Т., због кривичног дјела убиства из члана 148. став 1. у вези са чланом 25. КЗ РС, за које је осуђен на казну затвора у трајању од 6 (шест) година и 6 (шест) мјесеци, у које казне им је урачунато вријеме проведено у притвору. Истом пресудом, на основу члана 62. КЗ РС оптуженима је изречена мјера безбједности одузимања предмета, док су на основу члана 99. став 4. Закона о кривичном поступку Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 53/12 - у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени ослобођени дужности накнаде трошкова кривичног поступка, те су на основу члана 108. став 3. ЗКП РС, оштећени са имовинскоправним захтјевом упућени на парницу.

Против наведене пресуде жалбе су благовремено изјавили окружни јавни тужилац у Бијељини и бранилац оптужених. Окружни јавни тужилац жалбу је изјавио због битне повреде одредаба кривичног поступка, повреде Кривичног закона, погрешно утврђеног чињеничног стања и због одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и оптужени огласе кривим за кривично дјело тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 1. у вези са чланом 23. КЗ РС и осуде по закону на веће затворске казне, те обавезу на плаћање трошкова кривичног поступка и паушала или да се отвори претрес пред овим судом и након тога оптужени огласе кривим за наведено кривично дјело, осуде по закону, те обавезу на плаћање трошкова кривичног поступка и паушала.

Бранилац оптужених жалбу је изјавио из свих жалбених основа, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако што ће се оптужена Р.Т. блаже казнити, а да се оптужени М.Т. ослободи од оптужбе.

Окружни јавни тужилац није подносио писмени одговор на жалбу браниоца оптужених, нити је одбрана оптужених подносила одговор на жалбу тужиоца.

У сједници вијећа, републички јавни тужилац је подржао жалбу окружног јавног тужиоца, остајући код разлога из жалбе, те је измијенио приједлог те жалбе, тако што је предложио да уколико овај суд нађе да је првостепени суд починио битне повреде одредаба кривичног поступка и да је погрешно утврдио чињенично стање, да се побијана пресуда укине и одреди одржавање претреса пред овим судом, а у супротном, да пресуду преиначи и оптужене теже казни, те обавезе на плаћање трошкова кривичног поступка. Уједно је предложио да се жалба браниоца одбије као неоснована. Бранилац оптужених је изложио жалбу, остајући у цијелости код разлога и приједлога исте, те је предложио да се жалба тужиоца одбије као неоснована. Оптужени су се придружили ријечима свог браниоца.

Разматрајући спис, побијану пресуду и жалбе тужиоца и браниоца оптужених, одлучено је као у изреци ове пресуде, из следећих разлога:

Нема повреде права на одбрану, као битне повреде одредаба кривичног поступка из члан 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, на које је указала жалба браниоца оптужених, а која је по тврдњама из жалбе учињена на начин што је првостепени суд дозволио тужиоцу да на главном претресу, поново измијени оптужницу. Наиме, одредба члана 290. ЗКП РС прописује да ако тужилац оцијени да изведени докази указују да се измијенило чињенично стање изнесено у оптужници, он може на главном претресу измијенити оптужницу. Дакле, Р. се о дискреционом праву тужиоца, па суд није овлаштен да забрани тужиоцу измјену оптужнице, али није везан за приједлоге тужиоца у погледу правне оцјене дјела, како је то прописано одредбом члана 294. став 2. ЗКП РС.

Неосновани су приговори жалбе тужиоца и браниоца оптужених да је побијана пресуда захваћена битним повредама одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС, јер супротно жалбеним приговорима, изрека побијане пресуде није неразумљива, нити противријечна сама себи, нити њеним

разлозима и образложење пресуде садржи разлоге у погледу свих одлучних чињеница са аспекта постојања кривичног дјела и кривице оптужених и чињеница одлучних за правилну примјену Кривичног закона, Р. чега су неприхватљиви приговори жалби, засновани на тврдњи да је првостепена пресуда захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка к) ЗКП РС.

Приговорима садржаним у жалби тужиоца и браниоца оптужених, се не може оспорити правилност чињеничних утврђења и закључак побијане пресуде да је оптужена Р.Т. починила кривично дјело убиства из члана 148. став 1. КЗ РС, а оптужени М.Т., кривично дјело убиства из члана 148. став 1. КЗ РС у вези са чланом 25. КЗ РС. Такав закључак резултат је правилне оцјене свих спроведених доказа оптужбе и одбране и то појединачно и у међусобној повезаности, па разлоге за такав закључак, као мјеродавно образложене и ваљане, овај суд у цијелости прихвата, а њихова правилност се изнесеним жалбеним аргументима, не може оспорити.

Наиме, обе жалбе не оспоравају да је оптужена Р. критичног дана лишила живота оштећеног Д.В., међутим жалба тужиоца тврди да се у радњама ове оптужене, као и оптуженог М., стичу битна обиљежја кривичног дјела тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 1. у вези са чланом 23. КЗ РС и да је првостепени суд погрешно утврдио да су радње оптуженог М.а помагачке, тврдњом да је исти поступао као саизвршилац. Жалба браниоца оптужених тврди да је оптужена лишила живота оштећеног у стању битно смањене урачуљивости, те да у односу на оптуженог М. нема доказа да је учествовао у извршењу предметног кривичног дјела, на било који начин.

Истакнути приговори нису основани. Прије свега, према утврђењу побијање пресуде, које у цијелости прихвата и овај суд, супротно наводима из обе жалбе, оптужена Р. је претходно одлучила да лиши живот Д.В. са којим се познавала око 15 година, те да је оптужени М. то знао и да јој је обећао помоћи у обезбјеђењу возила са којим би се уклонила средства и трагови лишења живота и леш убијеног. Ово утврђење произилази из спроведених доказа пред првостепени судом и то прије свега, из листинга телефонских позива М-тела Б.Л., извјештаја о реализацији наредбе Окружног суда Бијељина за листинге ЦЈБ Б. од 23.1.2015. године, записника о увиђају, записника о обдукцији оштећеног са фотодокументацијом, извјештаја о показивању мјеста гдје је оптужена бацила кауч, фотодокументације проналаска леша оштећеног, фотодокументације прегледа ПМВ „Ауди“, писмених налаза и свједочењима вјештака медицинске струке, вјештачења трагова сјечива на одјећи КТЦ Б.Л., вјештачења вјештака специјалисте судске медицине др З.Ц., вјештачења ДНК анализе Завода за ... Б.Л., као и из исказа свједока Н.Б., С.В. и Г.С.

Наиме, из наведених доказа произилази да је оптужени М. прво покушао да обезбиједи возило преко свог пријатеља Б., па када није успио, оптужена Р. је прво прибавила возило марке „Зафира“ од С.В., које је било у добром стању, а потом су она и М. возилом „Зафира“ заједно отишли по возило „Ауди“ код Г.С., које је било у знатно лошијем стању од претходно набављеног возила од свједока В. Из вјештачења ДНК анализе произилази да је утврђено присуство биолошког материјала оштећеног В. (на саструганом материјалу на споју

сјечива и дршке ножа, на сједалној површини задњег сједишта возила „Ауди“, на задњем дијелу наслона за главу сједишта возача овог возила и др.), те да је присуство биолошког материјала оптуженог М. утврђено у два узорка и то у предњем десном дијелу сједишта возача возила „Ауди“ и у брису кожне навлаке волана овог возила, што такође упућује на правилност закључка првостепеног суда да је возило „Ауди“ возио оптужени М., да је исти помогао оптуженој Р. унијети тијело оштећеног у наведено возило, те да су након тога заједно одвезли тијело оштећеног на шљункару ка П. м. и бацили у жбуње и да су истим возилом одвезли и бацили кауч у канал Д. у Б.

Неосновани су и приговори жалбе браниоца оптужених којима се оспорава правилност закључка садржаног у образложењу побијане пресуде у погледу психичког односа оптужене Р. према дјелу. Наиме, побијана пресуда је у погледу облика виности ове оптужене, дала ваљано и детаљно образложење, правилно закључивши (на основу налаза и мишљења вјештака специјалисте неуропсихијатрије и оптужбе и одбране) да се иста у вријеме извршења предметног кривичног дјела налазила у стању привремене душевне поремећености благог степена због интерперсоналних проблема (тј. љутње, што представља нижи ниво емоционалне узбуђености), због чега је била у стању смањене урачунљивости али не и битно, јасно дефинишући психички однос оптужене према дјелу, правилно га одређујући као директни умишљај, јер је оптужена била потпуно свјесна да својим радњама (задавање више убодина оштећеном ножем са сјечивом дужине 20 цм у предјелу грудног коша и леђа, гдје се налазе витални органи), може изазвати смрт оштећеног и да је то хтјела. Притом, овај суд наглашава да за постојање кривичног дјела убиства, није нужно утврђивање постојање мотива због којег је извршилац починио ово кривично дјело, како то погрешно сматра жалба браниоца оптужених.

Неосновани су и жалбени приговори тужиоца којима се оспорава правилност чињеничног утврђења побијане пресуде које се односе на улогу оптуженог М. приликом извршења предметног кривичног дјела, тврдњом да из доказа који су проведени током поновљеног суђења, произилази да је овај оптужени поступао као саизвршилац, а не као помагач. Наиме, супротно изнесеним жалбеним приговорима, по оцјени овог суда, правилно је првостепени суд поступио када није прихватио допуну налаза вјештака Ж.П. о увођењу још једног повредног средства, као ни допуну налаза вјештака Ц. и о томе на страни 13. побијане пресуде дао ваљане разлоге, које у цијелости прихвата и овај суд, па се жалилац упућује на те разлоге.

Надаље, неосновани су и жалбени приговори тужиоца, којима се тврди да је првостепени суд погрешно утврдивши чињенично стање, извео погрешан закључак да спроведени докази не упућују на закључак да су оптужени починили кривично дјело тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 1. КЗ РС.

Наиме, по оцјени овог суда, побијана пресуда је анализирајући све спроведене доказе, насупрот приговорима из жалбе тужиоца, правилно утврдила да ти докази не упућују на несумњив закључак да је оптужена Р. лишила живота оштећеног В., на нарочито свиреп и крајње подмукао начин, а да јој је оптужени М. помогао у извршењу тог кривичног дјела, обзиром да ни из једног доказа не произилази да су оштећеном нанесени тешки и дуготрајни болови и да је то оптужена урадила у неосјетљивости према тим мукама или

осјећају задовољства у мукама жртве. Осим тога, супротно наводима из ове жалбе, спроведени докази не упућују на несумњив закључак да је оштећени на преваран начин доведен у кућу оптужене, због чега је, по оцјени овог суда, побијана пресуда правилно оцијенила да се у радњама оптужене Р. стичу битна обиљежја кривичног дјела убиства из члана 148. став 1. КЗ РС, те у односу на оптуженог М., исто ово кривично дјело у вези са чланом 25. истог закона.

С тога овај суд налази да је чињенично стање у овој кривично правној ствари, утврђено и потпуно и правилно и на тако утврђено чињенично стање правилно је примјењен Кривични закон и радње оптужене Р. описане у изреци побијане пресуде, правилно су квалификоване као кривично дјело убиства из члана 148. став 1. КЗ РС, те радње оптуженог М., као кривично дјело убиства из члана 148. став 1. у вези са чланом 25. КЗ РС.

Овај суд је испитао побијану пресуду у погледу одлуке о казни и то у вези са жалбеним аргументима тужиоца и браниоца оптужених, налазећи да жалбе нису основане.

Правилно су утврђене и у побијаној пресуди образложене све олакшавајуће околности, првенствено породичне прилике оптужених, њихову животну доб, здравствено стање, њихове личне прилике и кајање за извршено дјело, као и чињеницу да је оптужени М. помагао оптуженој Р. у извршењу дјела, те отежавајуће околности и то упорност у извршењу дјела (с аспекта бројности повреда, њихово понашање након извршеног дјела, ранију осуђиваност оптуженог М.). Разлоге дате у побијаној пресуди у оцјени свих тих околности, овај суд прихвата као ваљане, јер цијенећи законом прописану казну за кривично дјело убиства из члана 148. став 1. КЗ РС (најмање пет година, са могућношћу изрицања казне затвора до двадесет година), за које су оптужени оглашени кривим том пресудом, те цијенећи законом прописану могућност да се учиниоцу који са умишљајем помогне другоме у извршењу кривичног дјела, може и блаже казнити, у смислу члана 25. КЗ РС, као и општа правила о одмјеравању казне из одредбе члана 37. став 1. КЗ РС, овај суд налази да су казне затвора изречене побијаном пресудом, потребне и довољне мјере казне за остваривање сврхе кажњавања, прописане у одредби члана 28. КЗ РС.

Неосновани су и жалбени приговори тужиоца којима се оспорава одлука суда у погледу трошкова кривичног поступка, јер је иста донесена на основу правилне примјене одредбе члана 99. став 4. ЗКП РС. Наиме, побијана пресуда је правилно утврдила да имајући у виду лоше имовно стање оптужених, плаћањем трошкова овог кривичног поступка, било би доведено у питање њихово издржавање.

Како из наведених разлога жалбе тужиоца и браниоца оптужених нису основане, ваљало је те жалбе одбити као неосноване, на основу члана 327. ЗКП РС и првостепену пресуду потврдити.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић